

Erken Çocukluk
Döneminde Gelişimsel
Gerilik/Yetersizlik Tanılı
Çocukların Ebeveynlerine
Yönelik Çevrim içi Evde
Destek Programının
Tasarlanması ve
Uygulanması

PROJE EV-DES

RUHSAL VE DUYGUSAL BOZUKLUK

Ruhsal ve duygusal bozukluklar çocuğun uyumunu ve işlevselliğini bozan psikolojik sağlık sorunlarıdır. Bu sorunlar hem çocuğun kendisinin hem de ailesinin yaşam kalitesini ciddi düzeyde bozabilmektedir.

DİKKAT EKSİKLİĞİ VE HİPERAKTİVİTE BOZUKLUĞU (DEHB)

DEHB Nedir?

- Yedi yaşından önce başlayan nöro-psikolojik bir bozukluktur. Bu bozuklukla ilgili çeşitli tıbbi nedenler bulunmaktadır. Örneğin motor gelişimde gecikme, ekstremiteler koordinasyon bozuklukları-ince motor becerilerde sorunlar, bozuk yazı yazma, konuşma bozukluğu bunlardan bazılarıdır.
- Aile ortamı ve çocuğa yaklaşım biçimleri sorunun şiddetlenmesine veya devam etmesine yol açabilir.

DEHB ile ilgili genel bilgiler almak için aşağıdaki linki izleyebilirsiniz.

https://youtu.be/Zeg_zVeVsyw

DEHB'in belirtileri nelerdir?

Bu bozukluğun aşağıdaki üç temel özelliği bulunmaktadır. Bu özellikler çocuğun yaşına uygun değildir ve belirtiler farklı ortamlarda ve oldukça uzun süreli (altı ay) olarak görülür.

- Dikkatin çabuk dağılması: Bir konuya ya da duruma uzun süreli odaklanamama
- Aşırı hareketlilik: Yerinde duramama, kıpır kıpır olma, önüne geçemeyecek biçimde hareket etme isteği
- Dürtüsellik (isteklerini erteleyememe, engel karşısında çabuk sinirlenme veya sabırsız olma)

DEHB'e nasıl müdahale edilmelidir?

Önemli uyarılar

- Öncelikle çocuğunuzun gerçekten DEHB'li olup olmadığını bir uzman tarafından değerlendirilmesi gerekir. Her hareketli çocuk DEHB'li değildir.
- DEHB'in belirtisi gibi düşündüğünüz ama aslında DEHB'den kaynaklanmayan birçok belirtiyi olabileceğini unutmayınız.
- DEHB çocukluk dönemi uyum problemleriyle sıkça karıştırılır. İkisinin müdahale biçimleri birbirinden çok farklıdır.
- DEHB hafif, orta veya yüksek dereceli olabilir ve her durum için yapılacaklar birbirinden farklılık gösterir.

DEHB'e Müdahale

- Eğer çocuğunuzun DEHB yaşadığından şüpheli duyuyorsanız bunun için geç kalmadan müdahale sürecini başlatmanız gerekir.
- Çocuğunuzun durumunun ne olduğunu bir uzmanla görüşerek anlayabilir ve gerekli önlemleri bu uzmanla görüşerek planlayabilirsiniz. Uzman sizinle ve çocuğunuzla görüşerek size bilgi verecek ve müdahale için gerekli planlamayı size önerecektir.
- Uzman kişi çocuk ve aile danışması alanında uzmanlaşmış bir psikolojik danışman veya bir psikolog olmalıdır.
- DEHB'e müdahale süreci temel olarak iki boyutludur. Bunlardan ilki "psikolojik danışma ve rehberlik" diğeri ise "tıbbi veya ilaç desteği"dir. Bu iki boyut çocuğun durumunun ciddiyetine bağlı olarak bazen bir arada yürütülürken bazen sadece psikolojik danışma ve rehberlik yeterli olabilmektedir.

Psikolojik danışma ve rehberlik: Psikolojik yardım çocuğun kendisine veya hem kendisine hem de aile ve öğretmenlerine sunulan psikolojik desteği veya rehberliği kapsar. Psikolojik yardım aşağıdaki alanlarda gereken yardımı sunmayı hedeflemektedir.

- Çocuğa yönelik hatalı ebeveyn tutumlarının düzenlenmesi
- Çocuğa yansıyan ve onu olumsuz etkileyen eşler arası sorunların tespit edilmesi ve psikolojik danışma veya rehberlik yapılması
- Çocuğun kardeş ilişkilerinin değerlendirilmesi ve düzenlenmesi
- Okul ve öğretmen ilişkilerinin değerlendirilmesi ve gerekli rehberliğin yapılması
- Çocuk ve aile değerlendirmesinden sonra gerekli durumlarda tıbbi destek almak üzere yönlendirmenin yapılması.

Tıbbi yardım: Bazı durumlarda psikolojik danışma veya aile danışması yardımı çocuğunuzun sorunlarının çözümünde yetersiz kalabilir. Böylesi durumlarda tıbbi müdahale veya ilaç desteği gerekebilmektedir. Tıbbi yardım doktor müdahalesiyle gerçekleştirilir ve çoğu zaman bir ilaç desteğini kapsar.

DEHB'in tıbbi boyutuyla ilgili daha detaylı bilgi almak için aşağıdaki linki tıklayınız.

<https://www.youtube.com/watch?v=EKKAQp78f5I>

Bu proje "Proje EV-DES: Erken Çocukluk Döneminde Gelişimsel Gerilik/Yetersizlik Tanılı Çocukların Ebeveynlerine Yönelik Çevrim içi Evde Destek Programının Tasarlanması ve Uygulanması" adı ve 120K170 proje numarası ile TÜBİTAK 1001 COVID-19 özel çağrılı program kapsamında 1 Temmuz - 31 Aralık 2020 süresince desteklenmektedir.

PROJE EV-DES

Erken Çocukluk Döneminde Gelişimsel
Gerilik/Yetersizlik Tanılı Çocukların Ebeveynlerine
Yönelik Çevrim içi Evde Destek Programının
Tasarlanması ve Uygulanması

